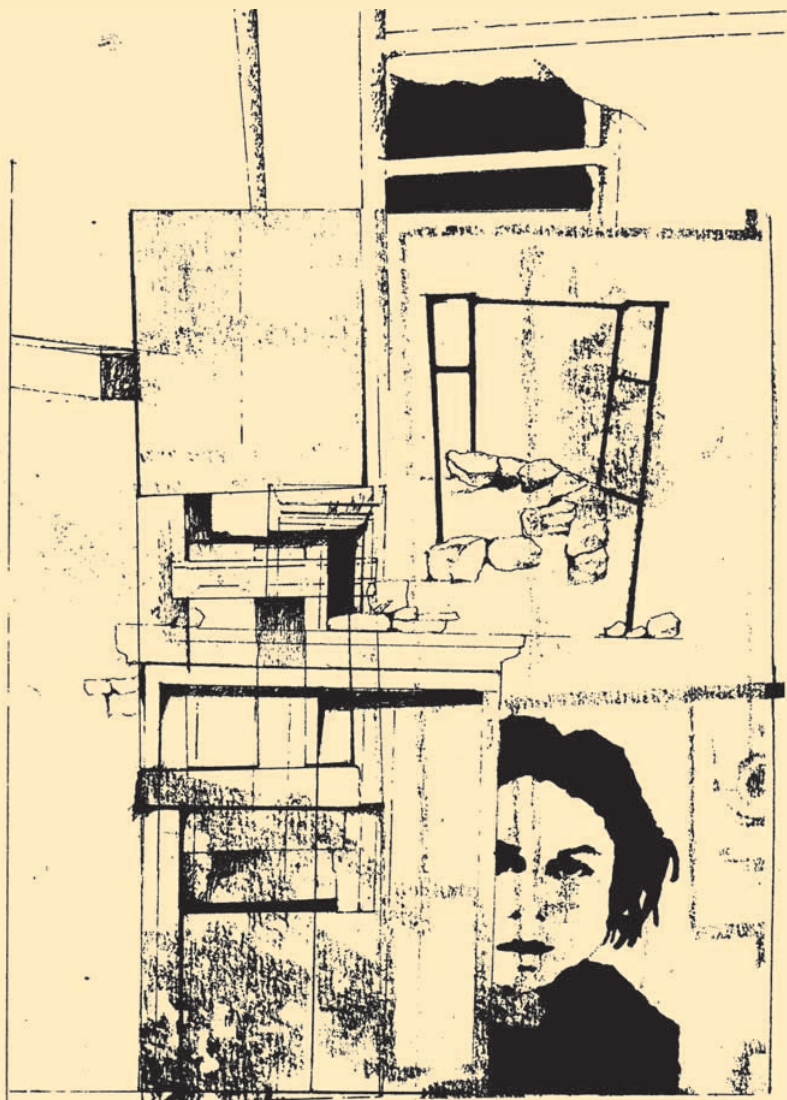

Πρόχειρος ταξικός και πολιτισμικός χάρτης του ΕΜΠ II

Μια ιστορία του
Αυτοδιαχειριζόμενου
Στεκιού Πολυτεχνείου
(1996 - 1998)

Μέρος Ε'

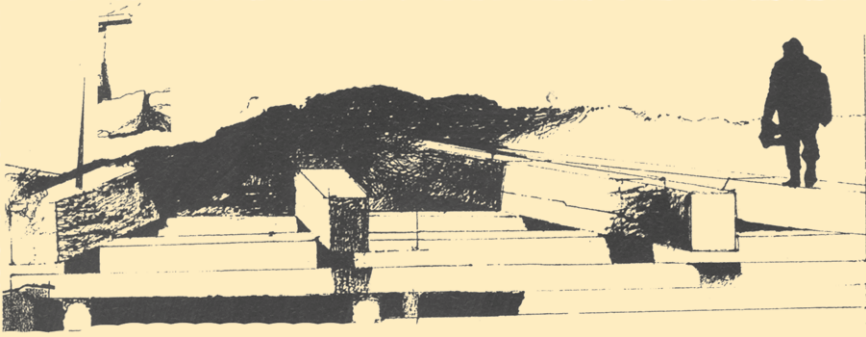

Έχουμε επίγνωση ότι αποκλείεται να το θυμάται κανείς, αλλά στην τέταρτη συνέχεια αυτής της σειράς κειμένων είχαμε περάσει στην επεξεργασία και δημοσίευση γραπτών που βρέθηκαν ξεχασμένα σε ένα ντουλάπι. Εκεί περιγράψαμε τους ταξικούς διαχωρισμούς στο εσωτερικό του φοιτητικού σώματος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Είχαμε εσιτιάσει στο γεγονός της μοναδικής ταξικής σύνθεσης του ιδρύματος (την παρομοιάσαμε με αντεστραμμένη κολορη πυραμίδα) και είχαμε περιγράψει το “σοκ του πρώτου έτους” ως μια γενική συνθήκη των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων που στο Πολυτεχνείο παίρνει ειδική ταξική χροιά. Σε αυτή τη συνέχεια θα συνεχίσουμε περιγράφοντας τους τρόπους με τους οποίους το φοιτητικό σώμα ανταπεξέρχεται στα προβλήματα της πολυτεχνειακής ζωής. Μην το ξεχνάτε: στόχος μας παραμένει να εξηγήσουμε πώς το Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Πολυτεχνείου ξεφύτρωσε εκεί και τότε που ξεφύτρωσε.

4. Μαθήματα και παρέες σε έναν κόσμο παράξενο

Έτσι λοιπόν είχαν οι ταξικοί διαχωρισμοί στο ΕΜΠ. Μπορεί άλλοι να σάς τα πουν αλλιώς, αλλά πιστέψτε εμάς: όλο και κάτι παραπάνω ξέρουμε. Από εκεί και πέρα, η διαδικασία ξεπεράσματος του “σοκ του πρώτου έτους” και των μετέπειτα σκληρών συνειδητοποιήσεων, συνίστατο κατά κύριο λόγο στη σύσταση παρεών μεταξύ των φοιτητών. Αυτές οι παρέες, με δεδομένο τον αφανή αρχικά χαρακτήρα των κοινωνικών διαχωρισμών στο εσωτερικό του φοιτητικού σώματος, συνίσταντο και πάλι στη βάση κριτηρίων και λοιπών χαρακτηριστικών που είναι μεν ταξικά, τείνουν όμως να μεταμφιέζονται σε πολιτισμικά. Τέτοια κριτήρια ήταν το ροκ και η μουσική γενικότερα, η γεωγραφική προέλευση, το ντύσιμο, η ομιλία, οι τρόποι διασκέδασης, η άποψη για το ίδρυμα, τους συμφοιτητές, τους καθηγητές και το αντικείμενο των σπουδών. Οι φοιτητικές παρέες επιτελούνταν πρώτα και κύρια την λειτουργία της επιβίωσης στον σκληρό ταξικό κόσμο του ΕΜΠ. Συνίσταντο κάπου μεταξύ του πρώτου και του δεύτερου έτους και από τη σύστασή τους και έπειτα λειτουργούσαν σαν στεγανά μεταξύ των φοιτητών. Η κάθε παρέα έκανε τη διαδρομή της μέσα στο ίδρυμα αλληλοβοηθούμενη, βγαίνοντας μαζί, διαβάζοντας μαζί και κάποιες φορές οργανωμένη πολιτικά μαζί, δίχως να έχει πολλά πολλά με καμία από τις υπόλοιπες. Μέχρι να τελειώσει ο χρόνος των σπουδών οι πιο πολλές από αυτές έφταναν να μην λένε με τις υπόλοιπες ούτε καλημέρα. Οι παρέες και η στεγανότητά τους ήταν προφανώς ο τρόπος με τον οποίο, κυρίως οι κατώτερες κοινωνικές τάξεις των φοιτητών, ανταπεξέρχονταν στο παγωμένο περιβάλλον που δημιουργούσε η κυριαρχία των ανώτερων τάξεων στο εσωτερικό του ιδρύματος. Πέρα από όλα αυτά όμως, η πιο εμφανής πρακτική εφαρμογή των “παρεών” ήταν η αναμέτρηση με τα διαβλομένα μαθήματα του ιδρύματος που (όσοι έχουν κάνει φοιτητές δεν θα εκπλαγούν εδώ) δεν αντιμετώπιζονταν τόσο με το διάβασμα, όσο με τις κοινωνικές σχέσεις.

Όπως είπαμε παραπάνω, οι επιτυχόντες στο ίδρυμα ήταν ήδη -και σίγουρα θεωρούσαν τον εαυτό τους- μια κάποιου είδους διανοητική ελίτ. Λογικά αυτό θα έπρεπε να εγγυάται και την επιτυχία τους από την εισαγωγή τους και μετά. Κι όμως, όχι. Οι καθηγητές, οι γραμματείς κι οι φαρισαίοι, οι πρυτάνεις και οι ίδιοι οι φοιτητές διέθεταν ένα καλοακονισμένο ταξικό παύλα πολιτισμικό κριτήριο, το οποίο έκανε την απόκτηση του πολυτεχνειακού πτυχίου μια διαδικασία δαιμονικά δαιδαλώδη και δύσκολη, αναλόγως βέβαια του πόσο παράξενος είσαι, του πόσο αποφασισμένος είσαι να γλύφεις, του πόσο αποφασισμένος είσαι να κάνεις καριέρα, του πόσους φίλους έχεις καταφέρει να κάνεις, και τα λοιπά (για τον κομβικό ρόλο του μεταφορικού μέσου τα είπαμε στην προηγούμενη συνέχεια). Με τέτοια εμπόδια να φράζουν τον δρόμο, το “μάθημα” στο ΕΜΠ, όπως τουλάχιστον το βιώσαμε εμείς που δεν ήμασταν από τους προκομένους, καθόλου δεν ήταν μια διαδικασία παρακολούθησης και διαβάσματος. Αντίθετα, το “μάθημα” ήταν ένας τεράστιος πάκος σημειώσεων που μαζευόταν από σαρμά-μεριές και δεν διαβαζόταν ποτέ. Ήταν ασκήσεις που έπεφταν οι ίδιες κάθε χρόνο και έπρεπε να τις ξέρεις όλες. Το “μάθημα” ήταν φωτοτυπίες που έπρεπε να βγάλεις και τεράστιες χειρόγραφες εργασίες που έπρεπε να

Το Μετσόβιο και το break

Οι απτές εκδηλώσεις των υπόκωφων συγκρούσεων που διέτρεχαν το κοινωνικό σώμα του ΕΜΠ είναι δύσκολο να εντοπιστούν. Μία από τις πιο χαρακτηριστικές ήταν η αντίθεση μεταξύ των καφενεύων. Για όσο καιρό λοιπόν το Πολυτεχνείο σταγαζόταν στην Πατησίων, ο φοιτητικός πληθυσμός εξυπηρετούνταν στα λιγότερο ή περισσότερο διαλείμματα μεταξύ των παρακολουθήσεων από δύο καφενεύα που βρίσκονταν απέναντι, στην οδό Τζωρτζ. Το πρώτο λεγόταν “Break” και μάζευε τους δαπίνες, τους φλώρους, τους κουλ, τους πλούσιους κλπ. Το δεύτερο λεγόταν “Μετσόβιο” και μάζευε τους

τελειωμένους, τους ναρκομανείς, τους αριστερούς, τους λούμπενους κλπ. Το “Break” ήταν ισόγειο με όροφο και το “Μετσόβιο” ήταν υπόγειο. Το “Break” είχε φυσικό φωτισμό και το “Μετσόβιο” είχε ένα φρικτό κίτρινο φως. Το “Μετσόβιο” ήταν παλιό και οι ιδιοκτήτες ήταν ένα ζευγάρι που περίμενε να βγει στη σύνταξη, ενώ το “Break” ήταν παιδί των 90's και ο ιδιοκτήτης ήταν ένα γαμημένο νεόπλουτο κάθαρμα. Το “Break” ήταν ακριβό και το “Μετσόβιο” ήταν φτηνό. Το “Break” σέρβιρε αποκλειστικά καφέ, ενώ το “Μετσόβιο” διέπρεπε στην παροχή μεσημεριανού αλκοόλ. Στο “Break” παίζανε τάβλι ενώ στο “Μετσόβιο” παίζανε χαρτιά. Το να σε δουν να συχνάζεις στο ένα οι φίλοι σου που σύχναζαν στο άλλο ήταν μια μικρή προδοσία...

αντιγράψεις με το χέρι από τις περσινές, γιατί κάθε χρόνο οι εργασίες ήταν οι ίδιες, οι καθηγητές βαριούνταν να σοφιστούν καινούριες. Το “μάθημα” ήταν τύποι που παρακολουθούσαν και έπρεπε να τους ρωτήσεις τι έγινε τέλος πάντων μέσα σε εκείνο το αμφιθέατρο που εσύ δεν είχες πατήσει ποτέ το πόδι σου, ήταν διαβάσματα και ξενύχτια δύο μέρες πριν από τις εξετάσεις στο σπίτι εκείνου που “κάτι ήξερε”. Τέλος, το “μάθημα” ήταν ένα πλασάρισμα στη σωστή καρέκλα την ώρα των εξετάσεων, ένας φίλος που κάτι σου σφύριζε, ένα ανοικτό βιβλίο που περνούσε χέρι - χέρι, μια σημείωση γραμμένη με μολύβι στο μπροστινό θρανίο κι ένα κοφτερό μάτι που την ξεχώριζε από τα τρία μέτρα. Για να πάρει κανείς το πτυχίο του ιδρύματος, έπρεπε να εξετασθεί επιτυχώς σε πάνω από εξήντα τέτοια μαθήματα και μετά να παραδώσει μια διπλωματική εργασία “με πρωτότυπο θέμα”. Για κάθε μία από αυτές τις εξηταπέντε μικρές περιπέτειες στον κόσμο της γνώσης ίσχυε η ίδια βασική αρχή: το “μάθημα”, η ενασχόληση μαζί του και η επιτυχία σε αυτό, ήταν ζήτημα κοινωνικών σχέσεων τόσο με τους παλιούς φοιτητές, όσο και με εκείνους του έτους σου.

Οι παρέες που είπαμε παραπάνω ότι συνίσταντο στη βάση ταξικών κριτηρίων που μεταμφιέζονταν σε πολιτισμικά, είχαν αναλάβει σε μεγάλο βαθμό αυτή τη λειτουργία. Μάλιστα αυτή η λειτουργία ήταν ο μοναδικός λόγος που έφερνε σε επαφή την κάθε παρέα με τις υπόλοιπες που είχαν συσταθεί με την ίδια βασική λειτουργία, αλλά από εντελώς διαφορετικούς ανθρώπους. Οι παρέες των τεμπέληδων και των ροκ (πολλές φορές σχετικά ταπεινότερης προέλευσης) έρχονταν σε αντίθεση με τις παρέες των προκομένων και των πλουσίων και πάει λέγοντας, όχι δίχως τις σχετικές εντάσεις. Κατά τα άλλα, οι παρέες που όπως είπαμε διαμορφώνονταν στα πρώτα έτη, περνούσαν την υπόλοιπη ζωή τους στο ίδρυμα δίχως να ανταλλάξουν κουβέντα, παρά μόνο για να βριστούν και να ζητήσουν καμία χάρη, αναλόγως των αναγκών.

Αφού μετράμε τις αντιθέσεις στο εσωτερικό του ιδρύματος, πρέπει να πούμε ότι εκτός από τα ταξικά και τα πολιτισμικά, υπήρχαν και τα ηθικά ζητήματα. Το γεγονός ότι το ίδρυμα ήταν ένας οργανωμένος μηχανισμός εκπαίδευσης κανιβάλων, όσο δεν αναφερόταν ρητά, τόσο δεν περνούσε απαρατήρητο. Οι φοιτητές του ιδρύματος προοριζόνταν να γίνουν κάποιου είδους διαχειριστές της μισθωτής εργασίας και αυτό το γεγονός διαπότιζε τα συγγράμματα, τις παραδόσεις και τα θέματα των εξετάσεων, χαρακτήριζε τους καθηγητές και τη συμπεριφορά τους, αλλά και τους πιο αδίστακτους από τους φοιτητές, αφαιρούσε από το ΕΜΠ κάμποσο από τον χαρακτήρα του εκπαιδευτικού ιδρύματος και του προσέδιδε μπόλικο από τον αέρα της καπιταλιστικής εταιρείας. Για να πάρουμε ένα παράδειγμα στην τύχη, ας αναφέρουμε ότι για να περάσει το μάθημα “εργονομία” ο φοιτητής έπρεπε να ανταπεξέλθει σε αποσπάσματα σαν το παρακάτω:

Για την εφαρμογή της νέας βελτιωμένης μεθόδου απαιτείται η έγκριση των αρμόδιων παραγόντων της επιχείρησης (...) συνήθως με μια σύντομη έκθεση όπου αναπτύσσονται κυρίως τα οικονομικά οφέλη (...) απαιτείται η υποστήριξη των προϊσταμένων των τμημάτων όπου εφαρμόζεται η μέθοδος (...) Κάθε προϊστάμενος αποδέχεται ευχάριστα προτάσεις βελτιώ-

σης και μάλιστα όταν ο ίδιος συντελεί στην ανάπτυξη και την εφαρμογή τους (...) Κατόπιν πρέπει να πεισθούν οι εργαζόμενοι και να εκπαιδευθούν στην νέα μέθοδο. Όσο καλύτερα ενημερωθούν οι εργαζόμενοι, τόσο ταχύτερα θα επιτευχθούν αποτελέσματα από τη νέα μέθοδο (...)

Διαλέξαμε επίτηδες ένα απόσπασμα από τα όχι και τόσο ακραία² για να δείξουμε ότι στο πολυτεχνείο το ταξικό ζήτημα δεν χρειαζόταν να εφευρεθεί -ήταν ενσωματωμένο στη διδακτέα ύλη. Δεν υπάρχουν σε αυτό το απόσπασμα αφηρημένα ηλεκτρόνια που κινούνται σε μαθηματικές καμπύλες, ούτε αρχαίοι συγγραφείς που λένε αλήθειες βαθυστοχαστές. Υπάρχει όμως η σύγκρουση των διαφόρων βαθμίδων του καπιταλιστικού management, τόσο μεταξύ τους όσο και με την εργασία. Υπάρχει μια φαντασίωση του φοιτητή που έγινε διευθυντής και προτείνει “νέες μεθόδους” στους ανταγωνιστές του στην ιεραρχία. Υπάρχει η πρόθεση να τουμπάρεις τους εργάτες, υπάρχει μια απειλητική υποβόσκουσα εικόνα του εργοστασιακού κόσμου. Όσο αληθινότερα και αν είναι όλα αυτά από τα ηλεκτρόνια και τις τροχιές τους, τόσο καμία σχέση δεν έχουν με την εικόνα του επιστήμονα που έχει κανείς στο μυαλό του βγαίνοντας από το λύκειο. Η ατμόσφαιρα μέσα στην οποία διδάσκονται και εξετάζονται τέτοιοι τομείς της καπιταλιστικής γνώσης είναι πιεστική, αλλά και δύσκολο να περιγραφεί. Θα αρκεστούμε να πούμε ότι μέσα σε αυτό το κλίμα καπιταλιστικής επιχείρησης, υπήρχαν διάφοροι που, για τον ένα ή τον άλλο λόγο, αρνούσαν, προσωρινά τουλάχιστον, να ταχθούν στον ευγενή σκοπό της καριέρας, πράγμα που τους έκανε να ξεχωρίζουν και τους έφερνε σε αντίθεση με όσους είχαν ταχθεί ακριβώς σε αυτόν τον σκοπό.

Φυσικά δεν μπορούμε να ολοκληρώσουμε αυτή την περιήγηση στις αντιθέσεις του ιδρύματος δίχως να αναφέρουμε την πιο προφανή: όταν μιλάμε για το ΕΜΠ, τους φοιτητές και τους καθηγητές του, μιλάμε για ένα πεδίο στη συντριπτική πλειοψηφία του αρσενικό. Η αναλογία των γυναικών στο φοιτητικό σώμα κατά την περίοδο που συζητάμε ήταν λίγο πάνω από το 10%, αναλόγως βέβαια και της σχολής. Όσο για τους καθηγητές, το ποσοστό των γυναικών ήταν περίπου μηδενικό. Η διάχυτη βαρβατίλα είχε αποτέλεσμα φοβερές αγαμίες, μια ισχυρή δόση καφρίλας στα αμφιθέατρα και τους διαδρόμους και μια περιθωριοποίηση των ελάχιστων γυναικών που είχαν την ατυχία να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε περιοχή της ζωής του ιδρύματος από τις ακαδημαϊκές ενασχολήσεις μέχρι την πολιτική στράτευση.

Φυσικά η κύρια έκφραση του αρσενικού πολιτισμού του μηχανικού ήταν το κλίμα της γενικής συνέλευσης. Εκεί, με εκατοντάδες αγάμητους αρσενικούς να επανδρώνουν τα έδρανα, η βία ήταν διάχυτη και απτή, ξεκινούσε από τις βραχνές αγριοφωνάρες από τα ψηλά του αμφιθεάτρου, συνέχιζε στην αποκλειστικά αρσενική σύνθεση των ομιλητών, εξελισσόταν σε χριστοπαναγίες και κατέληγε πολλές φορές στο παραδοσιακό ξύλο που χαρακτηρίζει το πολιτικό σκέλος της ζωής του ΕΜΠ. Εξαιρεση αποτελούσαν οι γενικές συνελεύσεις των αρχιτεκτόνων που, διόλου τυχαία, ήταν και είναι μια σχολή με πολύ μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών απ' ό,τι οι υπόλοιπες του ιδρύματος. Ο αρσενικός πολιτισμός του ΕΜΠ πρέπει βέβαια να εννοείται σε ά-

μεση σχέση και διαπλοκή με τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Και τώρα μπορούμε να συνοψίσουμε τα όσα είπαμε ως τώρα για το κοινωνικό περιβάλλον που γέννησε το Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Πολυτεχνείου.

5. Υπόκωφες συγκρούσεις

Ανακεφαλαιώνουμε λοιπόν αυτή τη σύντομη περιήγηση στα ταξικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά του τότε φοιτητικού και ακαδημαϊκού πληθυσμού του ΕΜΠ: γύρω γύρω μια κοινωνία που έπλεε χαρούμενα στα πελάγη του ειλικρινούς πατριωτισμού, του απροκάλυπτου ρατσισμού και του κτηνώδους καταναλωτισμού (δεν το είπαμε παραπάνω, αλλά ήταν ακριβώς η εποχή που οι Έλληνες είχαν ανακαλύψει το χρηματιστήριο). Πιο μέσα ένα ίδρυμα της ελίτ και εν τούτοις μαζικότατο, επανδρωμένο με πληθώρα γόνων των μικροαστικών στρωμάτων, επιφορτισμένο με την παραγωγή ειδικών διαχειριστών της εργασίας και του κεφαλαίου. Μέσα στο ίδρυμα ένα σώμα καθηγητών που εκτεινόταν από τα καθάρματα μέχρι τους αδιάφορους, μαζί με μερικούς αριστερούς για να δέσει η σούπα. Από την άλλη, σε διαπλοκή με τους καθηγητές και όχι εναντίον τους (πάντως ποτέ συνειδητά εναντίον τους) ένα φοιτητικό σώμα με ξεκάθαρα αρσενικά χαρακτηριστικά, διαιρεμένο κάθετα με ταξικές, πολιτιστικές και ηθικές διαφορές και οργανωμένο σε παρέες με αυτά ακριβώς τα κριτήρια. Μια απίθανη δυσκολία και περιπλοκότητα στην απόκτηση του πολυπόθητου πτυχίου που ξεπερνούσαν στη βάση της κοινωνικής οργάνωσης.³ Μια διάχυτη επιθυμία κοινωνικής ανέλιξης, αλλά και μια -ορθότατη...- αίσθηση ότι μπορεί η εισαγωγή στο ίδρυμα και το διάβασμα να μην αρκούν, αλλά χρειάζονται και επιπλέον προσόντα, είτε το βασικό της ταξικής προέλευσης, είτε άλλα από εκείνα τα ειδικά προσόντα που χαρακτηρίζουν τη διάρθρωση και τη λειτουργία της ελληνικής κοινωνίας και στην καθομιλουμένη αναφέρονται με τη χαρακτηριστική λέξη "διασυνδέσεις". Όλα αυτά χαρακτήριζαν έναν τόπο της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης, δηλαδή έναν τόπο παραδοσιακής ασυδοσίας και χαλαρότητας όσον αφορά τις υποχρεώσεις και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στην πράξη οποιαδήποτε δράση που με οποιονδήποτε τρόπο βγαίνει "εκτός ορίων".

Δηλαδή μια μικρή κοινωνία σε διαρκή σύγκρουση, αλλά ταυτόχρονα μια σύγκρουση υπόκωφη που δεν εκφραζόταν παρά σε εξαιρετικές στιγμές, ή με πολλή παρατήρηση, ή όπως στη δική μας περίπτωση, με πολλή

ανασκόπηση. Ένα πρώτο προϊόν αυτής της σύγκρουσης είναι κατά τη γνώμη μας η σταθερή παραγωγή εξτρεμιστών από αυτές τις σχολές της ελίτ. Από τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ και του ΚΚΕ που παρήχθησαν κατά τη εξέγερση του Πολυτεχνείου μέχρι τους κάθε είδους βραχύβιους -ή όχι και τόσο- αντιεξουσιαστές, οι πολυτεχνειακής προέλευσης εξτρεμιστές στελεχώνουν παραδοσιακά το ελληνικό πολιτικό πεδίο και έξω από τα πανεπιστήμια.

Από την άλλη, αν θέλουμε ένα δεύτερο παράδειγμα της έντασης και των επιπτώσεων αυτής της υπόκωφης σύγκρουσης, μπορούμε να αναφέρουμε πως, εκτός από μήτρα εξτρεμιστών του φοιτητικού χώρου, το πολυτεχνείο ήταν και η παραδοσιακή μήτρα τρελών. Δεν ήταν λίγοι αυτοί που μπλεγμένοι στον υπέροχο πολυτεχνειακό χώρο εγκλωβίζονταν σε μια κατάσταση αιώνιου φοιτητή ακόμη και πέρα από τα τριάντα τους και πολύ απλά παρανοούσαν. Υπήρξε άνθρωπος που κυκλοφόρησε γυμνός στο Πολυτεχνείο της Πατησίων, υπήρξε άνθρωπος που πουλούσε ποιητικές συλλογές για πολλά χρόνια διηγούμενος ιστορίες για τις παρενέργειες των ψυχοφαρμάκων του, υπήρξαν τύποι που κυνήγησαν καθηγητές με σιδερόβεργες και πολύ περισσότερες ιστορίες με θέμα το κυνηγητό καθηγητών με σιδερόβεργες, υπήρξαν τύποι που ήταν βέβαιοι ότι το σύμπαν (οι καθηγητές, το κράτος και φυσικά οι Εβραίοι) συνωμοτούσε εναντίον τους για να μην πάρουν το πτυχίο του ναυπηγού λόγω της προηγούμενης πολιτικής τους στράτευσης στην αριστερά και βέβαια, όπως αναφέραμε ήδη, υπήρχαν διάφοροι που, χωρίς να κατατάσσονται στους σαλεμένους, ανακάλυψαν τις χαρές των λεγόμενων βαριών ναρκωτικών. Εκτός βέβαια από αυτές τις περιπτώσεις βαριάς ήττας, το Πολυτεχνείο διέθετε και ένα σωρό άλλους, λιγότερο κραυγαλέους ηττημένους: παραιτημένους τύπους που αποφάσιζαν να διακόψουν, που κατέληγαν ότι "δεν είναι για μένα αυτά τα πράγματα", που συνέχιζαν χλιαρά το μακρύ δρόμο για το πτυχίο διατηρώντας στενότερη ή χαλαρότερη σχέση με τον αλκοολισμό και ούτω καθεξής.

Θυμούμενοι σήμερα την ταξική σύνθεση και τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων που αποτελούσαν το Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Πολυτεχνείου στα χρόνια 1996 - 1998, βρίσκουμε πως η προσπάθειά μας να οργανωθούμε πολιτικά ήταν σε μεγάλο βαθμό μια αναζήτηση εναλλακτικών διεξόδων απέναντι σε αυτές τις περιπτώσεις βαριάς ή λιγότερο βαριάς ήττας. Ήταν ένας τρόπος να ανταπεξέλθουμε, κρατώντας τα λογικά μας, σε αυτό το περιβάλλον. Δεν ήταν δηλαδή μια επιλογή μόνο πολιτική,

Αντιφασιστικές αφίσες που θα θέλαμε να δούμε

ΕΛΛΗΝΑ ΜΙΚΡΟΑΣΤΕ!

**ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ!
ΑΛΛΑ ΜΗΝ ΤΟ ΛΥΝΕΙΣ
ΕΤΣΙ!**

αντιφασιστική
νεολαία
Σύριζα

Αφίσα 1 (η φιλοκοινωνική)

Αφίσα 2 (η ξεσκεπαστική με λαϊκίστικη ιστορική αναφορά)

**ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ!
ΔΕΝ ΞΕΡΕΤΕ ΤΙ ΨΗΦΙΣΑΤΕ!
Η ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ ΕΙΝΑΙ
ΝΕΟΝΑΖΙ!
ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΤΟ ΜΑΘΑΤΕ, ΜΗΝ
ΤΟ ΞΑΝΑΚΑΝΕΤΕ!**

αντιφασιστική νεολαία Σύριζα

ΛΑΟΣ!

**Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ
ΣΟΒΑΡΟΥ ΡΑΤΣΙΣΤΗ!**

αντιφασιστική νεολαία Σύριζα

Αφίσα 3 (με ύπουλη επιδίωξη εκτροπής της ναζιστικής ψήφου σε ακίνδυνα μονοπάτια)

Αφίσα 4 (Του προδομένου εξτρεμισμού)

**ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ!
ΠΟΥ ΠΑΤΕ ΩΡΕ ΜΕ ΤΟΥΣ
ΝΑΖΙ;**

**ΑΦΟΥ ΗΡΘΕ Η ΩΡΑ ΤΗΣ
ΕΞΕΓΕΡΣΗΣ!**

αντιφασιστική νεολαία Σύριζα

αλλά και μια επιλογή υπαρξιακή και μια επιλογή επιβίωσης.

Και να λοιπόν το Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Πολυτεχνείου των ετών 1996 - 1998: παιδιά μικροαστών που είχαν απορρίψει τον μικροαστικό κομφορμισμό και τις πολιτισμικές του συνδηλώσεις. Ούτε ένας φοιτητής από αυτούς που αναγκάζονται να δουλέψουν για να σπουδάσουν (αν και υπήρχαν κάποιοι τέτοιοι στην περιφέρεια). Γυναίκες σε ποσοστό τουλάχιστον τετραπλάσιο απ' ό,τι στον γενικό πληθυσμό του ιδρύματος. Γενική δυσπιστία απέναντι στο γνωστικό αντικείμενο, στο πτυχίο και την εξασφαλισμένη καριέρα, αν και παρέα με μια εξαιρετικά ασαφή αντίληψη του ρόλου του μηχανικού και της φύσης του κοινωνικού μας συστήματος. Παντελής ξεραίλα αναλυτικών κατηγοριών και διανοητικών εργαλείων. Συνεπώς διάχυτος ανθρωπισμός διαφόρων βαθμών και εκφράσεων. Και βασικά απέχθεια απέναντι στους μηχανισμούς, την ιεραρχία και τα στελέχη του ιδρύματος που ξεκινούσε από την απλή δυσφορία και έφτανε μέχρι την άπλετη αηδία. Α! Και βαθιά έχθρα απέναντι στην άκρα αριστερά των πανεπιστημίων, από την οποία κάποιοι από εμάς είχαν περάσει για μεγαλύτερα ή μικρότερα χρονικά διαστήματα.

Στα επόμενα θα ασχοληθούμε με το είδος του λόγου που ανέπτυξε το Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Πολυτεχνείου κατά τη σύντομη περίοδο 1997 - 1998 και τους λόγους για τους οποίους αυτός ο λόγος, αν και δεν μας έκανε καθόλου δημοφιλείς, ήταν απολύτως ταιριαστός για το ίδρυμα. Δίχως να το καταλαβαίνουμε και πολύ είν' η αλήθεια...

Σημειώσεις

1. Το απόσπασμα είναι από το Καρμίρης Αλέξης, Μελέτη Εργασίας και Στοιχεία Εργονομίας, ΕΜΠ, Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών, Αθήνα 1991.
2. Για παράδειγμα μιας κάπως πιο έντονης πολιτικής τοποθέτησης, ας αναφέρουμε την αρχή του βιβλίου "Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων" που μάς έχει μείνει στο μυαλό λόγω γραφικότητας: "Στην εποχή των πυραμίδων, το μαστίγιο και το καρότο ήταν πραγματικό μαστίγιο και πραγματικό καρότο. Στις μέρες μας, το μαστίγιο και το καρότο είναι συμβολικά (...)"
3. Κατά τη γνώμη μας μάλιστα, η δυσκολία στην απόκτηση του πτυχίου είναι και προϊόν αυτού του είδους της κοινωνικής οργάνωσης. Πιο συγκεκριμένα, μας φαίνεται πως το είδος της οργάνωσης του ελληνικού φοιτητικού σώματος και οι δυνατότητες που παρέχει αυτή η οργάνωση λαμβάνονται υπ' όψη από το εκπαιδευτικό σύστημα καθώς καταρτίζονται οι όγκοι του προγράμματος σπουδών...

Άκρα αριστερά

Εκτός από τις δικές μας περιθωριακές πολιτικές διεξόδους, ο κυρίαρχος λόγος στο ίδρυμα ήταν ο αριστερός λόγος. Δηλαδή μια ατέρμονη και κάθε χρόνο ανανεούμενη συζήτηση για τα πτυχία και τα εργασιακά δικαιώματα που το κράτος θέλει να τα

"υποβαθμίσει", για τον "φοιτητή" που βάλλεται πανταχόθεν και υποφέρει, με λίγα λόγια η ξεδιάντροπη έκφραση των συντεχνιακών συμφερόντων της κανιβαλικής πλειοψηφίας των μελλοντικών μηχανικών που λέγαμε παραπάνω. Κι όταν λέμε "ο κυρίαρχος λόγος ήταν ο αριστερός λόγος", εννοούμε ότι και η ΔΑΠ ΝΔΦΚ και η ΠΑΣΠ συμμερίζονταν ακέραιες αυτές τις βασικές αριστερές συντεχνιακές αρχές και φέρονταν αναλόγως σε κάθε ευκαιρία, όπου ως "ευκαιρία" νοούνται περιπτώσεις στις οποίες το κόμμα δεν ετοιμάζε κάποια "αναδιάρθρωση της εκπαίδευσης και δεν έβαζε χέρι στους μικρούς επίδοξους βουλευτάδες να κάνουν μόκο. Σε περιπτώσεις μόκο των υπόλοιπων, τα ΕΑΑΚ έμεναν μόνα τους να υποστηρίζουν τα δίκια "του φοιτητή", με αποτέλεσμα, μιας και ο φοιτητής καταλάβαινε μια χαρά ποιο είναι το συμφέρον του, εντυπωσιακή αύξηση της δύναμης των ΕΑΑΚ στις συνελεύσεις και τελικά καταλήψεις, πάντα με συντεχνιακά αιτήματα. Όταν το ζήτημα τελειώνει με νίκη ή με ήττα, οι πρόσκαιροι υποστηρικτές του μαρξισμού λενινισμού επέστρεφαν στο αρχικό μαντρί που επιτέλους υποσχόταν και μεσολάβηση εκτός πανεπιστημίου. Αυτές οι θεαματικές και ανά μήνα αυξομειώσεις των μαρξιστών λενινιστών φοιτητών αποκαλούνταν και ακόμη αποκαλούνται από τους ινστρουχτορες "το κίνημα", γαρνίροντας με την σχεδόν παροιμιώδη έκφραση "φέτος έχει κίνημα" και άλλες προσπάθειες αναγωγής του κινήματος σε καιρικό φαινόμενο.

Αν δεν το καταλάβατε, μόλις εξηγήσαμε τους λόγους για τους οποίους καθόλη τη διάρκεια της μεταπολίτευσης οι Έλληνες φοιτητές παρουσιάζονταν στιγμιαία ως ακραιφνείς μαρξιστές λενινιστές σε κραυγαλέα αντίθεση με τη συμπεριφορά τους όλο τον υπόλοιπο καιρό.

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ! ΓΙΑΤΙ ΚΑΛΕ ΨΗΦΙΖΕΤΕ ΤΟΥΣ ΝΕΟΝΑΖΙ;

ΣΤΟ ΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΠΛΑΤΕΙΩΝ
ΑΛΛΑ ΜΑΣ ΥΠΟΣΧΟΣΑΣΤΑΝ!

αντιφασιστική νεολαία Σύριζα

Αφίσα 5 (της ιστορικής συνέπειας)

Αφίσα 6 (με ιστορική αναφορά για
διαβασμένους)

ΕΕΕ... ΟΧΙ ΣΤΗΝ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΣΟΛΑΚΟΓΛΟΥ!

αντιφασιστική νεολαία Σύριζα

ΑΦΟΥ ΝΙΚΗΣΑΜΕ ΣΤΙΣ
ΕΚΛΟΓΕΣ (ΜΕ 16%)
ΧΕΣΤΗΚΑΜΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΝΑΖΙ

16% ΠΕ ΜΟΥΤΡΑ!

αντιφασιστική νεολαία Σύριζα

Αφίσα 7 (ενάντια στον
αποπροσανατολισμό του λαού από τα
πραγματικά φλέγοντα ζητήματα)

ΜΗΝ ΨΗΦΙΖΕΤΕ
ΝΕΟΝΑΖΙ

ΣΤΑΥΡΟ ΣΤΟΝ ΠΡΟΚΟΠΗ
ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ
ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ!

αντιφασιστική νεολαία Σύριζα

Αφίσα 8 (που προτείνει
ρεαλιστικές διεξόδους)